

F1 3.3

 Tilastokeskus
Statistikcentralen
Statistics Finland

22-09-2008
Rakentaminen 2008

Maa- ja vesirakentamisen suhdanteet

3/2008

TILASTOKIRJASTO

136 016 8187

Maa- ja vesirakentamisen suhdanteet

II neljännes 2008

Maa- ja vesirakennusalan yritykset

Maa- ja vesirakennusyritysten liikevaihto

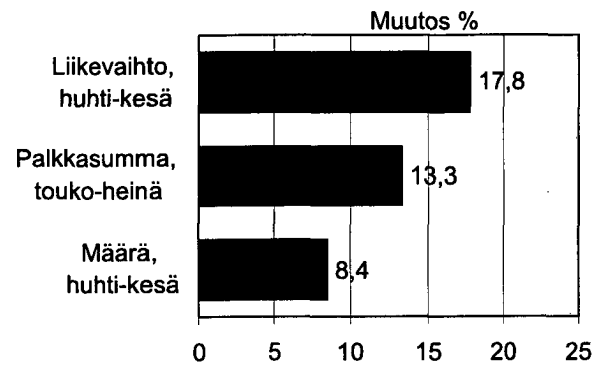
huhti-kesäkuu +17,8 %
tammi-kesäkuu +17,4 %

Maa- ja vesirakennusyritysten palkkasumma

helmi-huhtikuu +13,3 %
tammi-heinäkuu +13,4 %

Maa- ja vesirakennusyritysten määräindeksi

huhti-kesäkuu + 8,4 %
tammi-kesäkuu + 8,4 %

Maa- ja vesirakentamisen kustannukset

Maarakennuskustannusindeksi

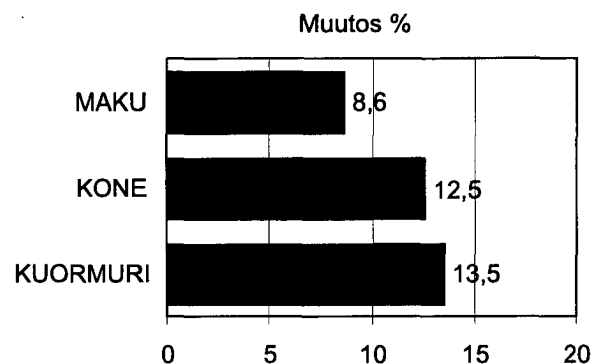
huhti-kesäkuu + 8,6 %
tammi-heinäkuu + 8,2 %

Maarakennusalan konekustannusindeksi

huhti-kesäkuu +12,5 %
tammi-heinäkuu +11,6 %

Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi

huhti-kesäkuu +13,5 %
tammi-heinäkuu +12,3 %

Maa- ja vesirakennusalan työllisyys

Työlliset

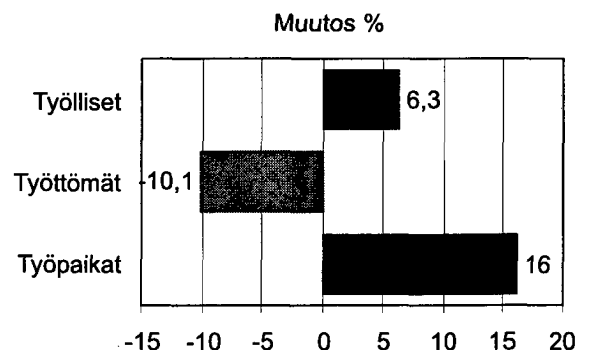
huhti-kesäkuu + 6,3 %
tammi-heinäkuu + 7,1 %

Työttömät

huhti-kesäkuu -10,1 %
tammi-heinäkuu -8,4 %

Avoimet työpaikat

huhti-kesäkuu + 16 %
tammi-heinäkuu + 5 %

Prosentit on laskettu vertaamalla edellisen vuoden vastaavaan aikaan.

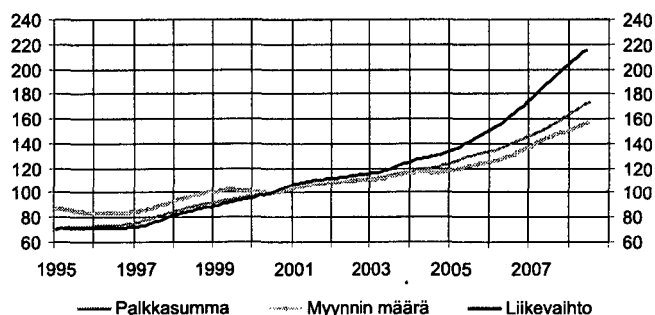
Maa- ja vesirakennusyritysten liikevaihto ja palkkasumma edelleen kasvussa

Maa- ja vesirakennusalan yritysten liikevaihto kasvoi kuluvan vuoden toisella neljänneksellä 17,8 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Kasvuvauhti oli hieman hitaampaa kuin vuoden 2007 toisella neljänneksellä, jolloin kasvua oli 22 prosenttia. Koko tämän vuoden alkupuoliskolla kasvua on kertynyt 17,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Viime vuonna vastaava luku oli 21,6 prosenttia.

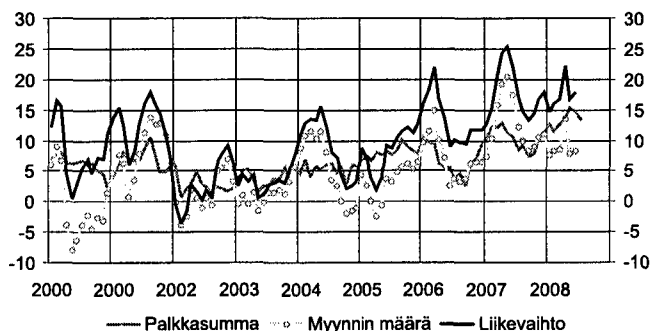
Maa- ja vesirakennusalan yritysten liikevaihto kasvoi edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Kasvuvauhti oli hieman hitaampaa kuin vuoden 2007 toisella neljänneksellä, jolloin kasvua oli 22 prosenttia. Koko tämän vuoden alkupuoliskolla kasvua on kertynyt 17,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Viime vuonna vastaava luku oli 21,6 prosenttia.

Maa- ja vesirakennusyritysten liikevaihto on lisääntynyt koko 2000-luvun paitsi vuonna 2005, jolloin se väheni 7 prosenttia verrattuna vuoteen 2004. Nopeinta kasvu on ollut vuonna 2004, jolloin liikevaihto lisääntyi edellisvuoteen nähden 26 prosenttia. Viime vuosi oli kasvuvauhdiltaan toiseksi nopein ja hyvä kasvu on jatkunut myös tänä vuonna. Käynnissä on useita suuria maa- ja vesirakennushankkeita.

Maa- ja vesirakentamisen kuukausikuvaajat, trendit

Maa- ja vesirakentamisen kuukausikuvaajien vuosimuutokset, %

Maa- ja vesirakentamisen kuukausikuvaajat

Vuosi	kk	Maa- ja vesirakennusyritysten liikevaihtoindeksi 2000=100				palkkasummaindeksi 2000=100				myynnin määräindeksi 2000=100			
		Alkuperäinen	Kausitasoitettu	Trendi	Vuosi-muutos % ¹⁾	Alkuperäinen	Kausitasoitettu	Trendi	Vuosi-muutos % ¹⁾	Alkuperäinen	Kausitasoitettu	Trendi	Vuosi-muutos % ¹⁾
2000		100,0	100,1	99,2	7,6	100,0	100,0	100,8	5,6	100,0	100,3	100,7	-1,0
2001		111,4	111,1	106,8	11,4	106,9	106,9	105,6	6,8	108,6	107,8	107,4	6,7
2002		115,6	114,6	113,9	3,7	109,3	109,3	109,5	2,3	110,7	110,0	110,0	2,4
2003		120,5	119,7	120,8	4,2	114,0	114,0	114,2	4,3	113,2	113,3	113,3	3,0
2004		129,0	129,1	128,9	7,1	120,2	120,1	120,4	5,4	116,7	116,9	116,9	3,2
2005		142,1	141,2	141,1	10,1	130,3	130,0	129,8	8,4	122,2	121,9	121,7	4,1
2006		158,9	158,7	158,9	11,8	138,6	139,2	139,4	6,4	129,3	129,9	130,3	5,8
2007		187,3	186,9	186,3	17,9	152,3	152,3	152,4	9,9	145,4	144,7	144,2	12,4
2007	1	117,1	182,0	176,0	12,6	108,5	147,0	146,8	10,3	93,9	140,6	138,1	7,4
	2	110,6	173,2	178,3	15,5	114,5	149,1	147,9	12,1	88,1	137,8	139,4	10,4
	3	131,6	182,3	180,8	20,8	124,2	149,0	149,0	12,1	104,4	141,6	140,8	15,8
	4	135,6	185,1	183,5	24,2	118,0	149,7	150,1	12,9	107,4	143,2	142,1	19,3
	5	175,9	186,8	185,8	25,3	134,3	149,8	151,3	11,3	137,8	144,7	143,3	20,5
	6	214,8	186,9	188,1	22,1	174,3	153,1	152,7	10,6	168,0	144,3	144,3	17,5
	7	212,8	189,8	190,4	17,0	191,3	154,3	154,2	8,6	165,2	145,0	145,3	12,2
	8	236,3	193,5	192,9	14,8	183,9	155,3	155,7	9,3	182,4	146,4	146,3	9,9
	9	227,0	194,3	195,5	13,3	167,5	156,7	157,3	7,3	175,2	146,4	147,3	8,2
	10	251,5	199,4	198,1	14,5	170,8	158,9	159,1	7,8	192,2	149,5	148,4	9,0
	11	224,8	202,5	200,6	16,8	184,4	161,7	160,9	10,4	171,1	150,5	149,3	10,6
	12	209,3	202,8	202,9	17,9	159,2	162,4	162,6	11,3	158,4	149,5	150,1	11,0
2008	1	125,6	202,4	205,3	14,7	121,9	164,4	164,4	12,6	94,0	149,3	151,1	7,7
	2	145,1	213,1	207,7	16,0	137,6	166,1	166,1	11,6	107,4	153,1	152,0	8,3
	3	148,4	207,3	209,9	16,6	131,2	168,1	167,9	12,5	109,3	152,0	153,1	8,5
	4	168,2	215,0	211,9	22,2	137,4	170,4	169,5	13,9	123,5	154,7	154,1	13,4
	5	200,3	212,8	213,8	16,7	165,4	172,1	171,0	15,3	144,4	154,3	155,1	7,9
	6	251,7	216,3	215,7	17,8	186,2	171,8	172,3	14,6	179,9	156,2	156,2	8,4
	7					215,0	172,9	173,5	13,3				

1) muutos on alkuperäisen sarjan kolmen viimeisimmän kuukauden keskiarvon muutos edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta.

Maa- ja vesirakennusalan yritysten maksama palkkasumma kasvoi toisella neljänneksellä 14,6 prosenttia

Maa- ja vesirakennusalan yritysten maksama palkkasumma kasvoi toisella neljänneksellä 14,6 prosenttia edellisvuodesta. Kasvu oli jonkin verran nopeampaa kuin vuotta aiemmin, jolloin kasvua oli 10,6 prosenttia. Koko ensimmäisellä vuosipuoliskolla kasvua kertyi 13,4 prosenttia verrattuna vuoden 2007 alkupuoliskoon.

Palkkasummaa on kasvattanut alan työllisyyden paraneminen yhtäjaksoisesti vuodesta 2005. Tehtyjen työtuntien määrä on kasvanut työllisten määrän lisääntyä. Keväällä solmitut uudet työehtosopimukset nostivat alan ansiotasoa enemmän kuin pitkään aikaan.

Tämän vuoden huhtikuussa palkkasumma kasvoi reilut 12 prosenttia viime vuoden huhtikuusta.

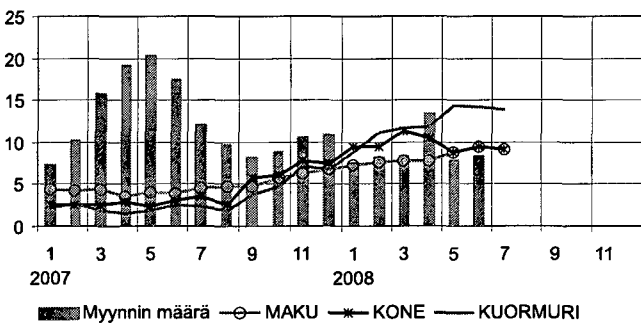
Maa- ja vesirakennusalan yritysten myynnin määrä kasvoi 8,4 prosenttia huhti-kesäkuussa

Maa- ja vesirakennusalan yritysten myynnin määrä kasvoi huhti-kesäkuussa 8,4 prosenttia edellisvuotisesta.

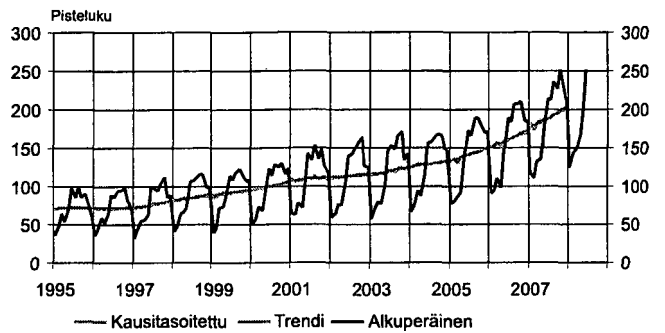
Myynnin määrän kasvuvauhti on hidastunut viime vuodesta, jolloin neljännesten kasvut olivat kaikki yli 10 prosenttia. Jo kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kasvuvauhti putosi alle 10 prosenttiin ollen 8,5 prosenttia.

Myynnin määrä lasketaan poistamalla liikevaihdosta hintojen muutosten vaikutukset. Viime vuoden viimeisinä kuukausina alkoi maa- ja vesirakentamisen kustannukset nousta varsin reippaasti ja vauhti on tänä vuonna kiihtynyt entisestään. Tämän vuoden alkupuoliskolla maarakennuskustannusindeksi on noussut jo reilut 8 prosenttia ja maarakennusalan konekustannukset lähes 11 prosenttia. Viime vuonna vastaavat nousuprosentit olivat kaikki alle 5 prosenttia.

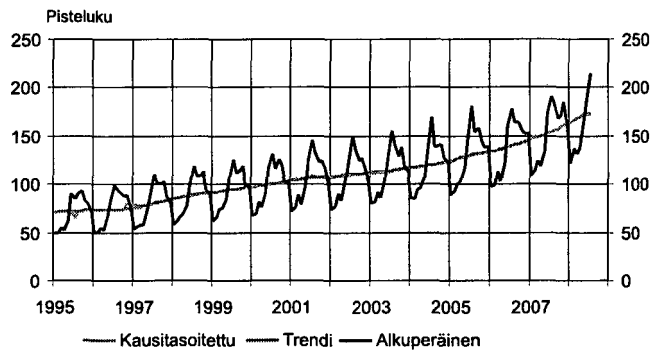
Maa- ja vesirakennusyritysten myynnin määrän ja kustannusten vuosimuutokset, %

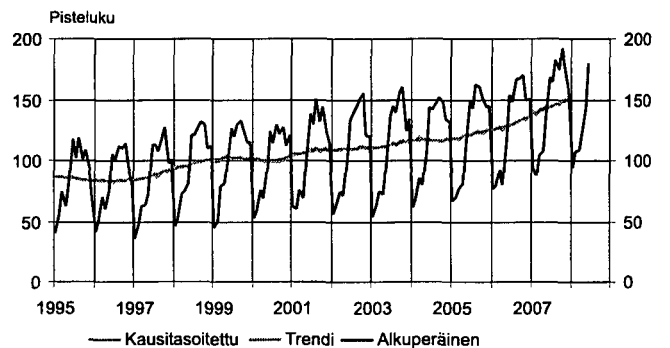
Maa- ja vesirakennusyritysten liikevaihtoindeksi 2000=100

Maa- ja vesirakennusyritysten palkkasummaindeksi 2000=100

Maa- ja vesirakennusyritysten myynnin määraindeksi 2000=100

Lähde: Tilastokeskus, Teollisuus ja rakentaminen
Tiedustelut: Merja Järvinen (09) 17 341

Maa- ja vesirakentamisen kustannusten nousu voimakasta toisella neljänneksellä

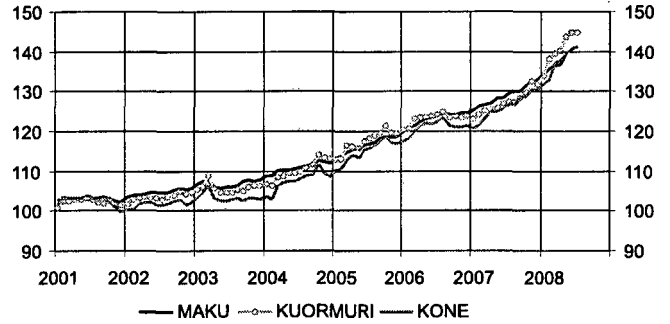
Maa- ja vesirakennusalan kaikki kustannusindeksit nousivat rajusti kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Kustannusindeksien näin suuri nousu on koettu viimeksi vuonna 2000. Maarakennuskustannusindeksi nousi toisella neljänneksellä 8,6 prosenttia ja vuoden koko alkupuoliskolla 8,1 prosenttia edellisvuotisesta. Nousuvauhti on nopeutunut koko alkuvuoden ajan.

Konekustannukset kohosivat toisella neljänneksellä 12,5 prosenttia ja koko alkuvuonna 11,6 prosenttia vuodentakaisesta. Voimakkain nousu osui touko- ja kesäkuulle, molemmissa yli 13 prosenttia.

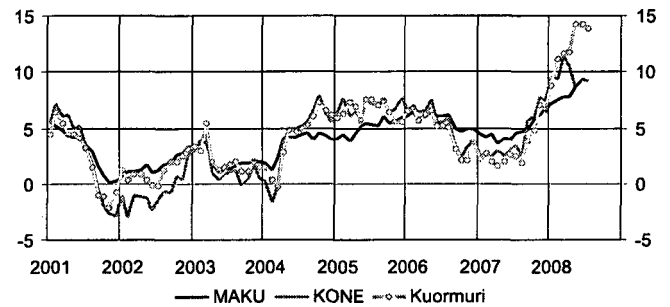
Voimakkainta kustannusten kasvu oli kuorma-autoliikenteessä. Kuorma-autokustannukset kasvoivat toisella neljänneksellä 13,5 prosenttia ja koko alkuvuonna 12,0 prosenttia vuoden 2007 vastaavista ajanjaksoista. Kustannukset kohosivat tasaisesti koko vuoden alkupuoliskon ajan.

Kaikissa mainituissa indekseissä nousu alkoi viime vuoden lopulla ja vauhti on kiihtynyt koko ajan tänä vuonna. Kustannuksia nosti huhti-kesäkuussa erityisesti polttoaineiden korkeat hinnat, korkojen nousu sekä keväällä solmittujen työehtosopimusten tuomat palkkojen korotukset. Myös maa-aineksen hinta on kallistunut vuoden alkupuoliskolla yli 7 prosenttia.

Kustannusindeksit, pisteluvut

Maa-rakennusalan kustannusindeksit, vuosimuutos %

Maa- ja vesirakennusalan kustannusindeksit

Vuosi	kk	Maarakennuskustannusindeksi MAKU 2000=100		Maarakennusalan konekustannusindeksi KONE 2000=100		Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi KUORMURI 2005=100	
		Kokonaisindeksi	Vuosimuutos %	Kokonaisindeksi	Vuosimuutos %	Kokonaisindeksi	Vuosimuutos %
2001		103,0	3,1	100,0	2,6		
2002		104,7	1,6	102,6	-0,8		
2003		107,0	2,1	101,8	1,5		
2004		110,8	3,6	103,3	4,1		
2005		116,5	5,1	107,6	6,9	100,0	
2006		123,1	5,7	114,9	5,3	104,8	4,8
2007		129,0	4,8	125,9	4,1	108,2	3,3
2007	1	125,3	4,4	120,6	2,6	104,7	2,2
	2	126,2	4,2	121,3	2,5	105,5	2,7
	3	126,7	4,4	123,0	2,5	106,4	1,9
	4	127,0	3,6	124,8	2,9	106,7	1,6
	5	128,3	4,1	124,9	2,4	107,0	1,9
	6	128,5	3,9	125,7	3,1	107,9	2,6
	7	129,5	4,6	126,6	3,5	108,2	2,4
	8	130,2	4,7	126,5	2,5	108,2	1,8
	9	130,2	4,8	128,3	5,7	109,1	3,8
	10	131,5	5,8	128,6	6,1	110,3	4,8
	11	132,1	6,2	130,4	7,8	112,6	7,1
	12	132,8	6,7	130,3	7,4	112,2	6,7
2008	1	134,4	7,2	132,0	9,5	113,9	8,8
	2	135,8	7,6	132,8	9,4	117,4	11,2
	3	136,5	7,8	137,0	11,4	118,7	11,6
	4	136,9	7,8	137,9	10,5	119,4	11,8
	5	139,4	8,7	141,8	13,6	122,3	14,3
	6	140,6	9,4	142,8	13,6	123,2	14,2
	7	141,4	9,2	142,9	12,8	123,2	13,9

Maarakennusalan kustannukset nousivat vuodessa 9,4 prosenttia

Maarakennusalan kustannukset nousivat 9,4 prosenttia vuoden 2007 kesäkuusta vuoden 2008 kesäkuuhun. Kustannusten vuosimuutos vaihteli työlajeittain kalliorakennustöiden 7,2 prosentista päällystystöiden 14,5 prosenttiin.

Kokonaisindeksin nousuun vaikuttivat erityisesti materiaalien kallistuminen ja oman kaluston kustannusten kasvu. Materiaalikustannusten nousuun vaikutti etenkin bitumien ja maa- ja kiviaineksen kallistuminen. Oman kaluston kustannuksiin vaikuttivat varsinkin polttoaineiden kallistuminen ja korkokustannusten kasvu.

Maarakennusalan konekustannukset nousivat vuodessa 12,1 prosenttia

Maarakennusalan konekustannukset nousivat 12,1 prosenttia vuoden 2007 kesäkuusta vuoden 2008 kesäkuuhun. Hoito- ja kunnossapitokoneiden kustannukset kasvoivat 12,2 prosenttia ja perinteisten maarakennuskoneiden 12,1 prosenttia. Ajoneuvonosturien kustannukset kohosivat 13,2 prosenttia.

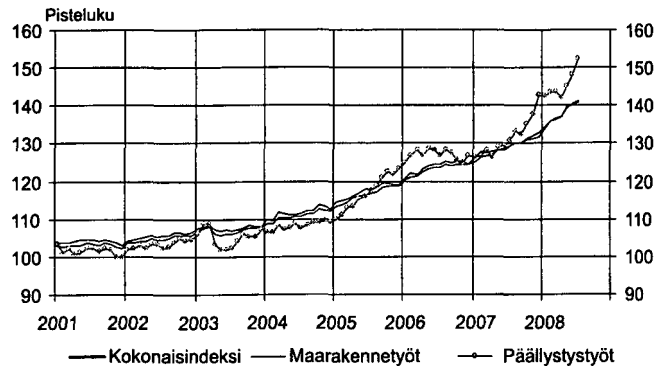
Kustannusten nousuun vaikuttivat erityisesti polttoaineiden kallistuminen, palkkojen korotukset ja korkokustannusten kasvu. Myös koneiden kallistumisella ja korjaus- ja huoltomenojen kasvulla oli mainittava vaikutus kustannusten nousuun.

Kuorma-autoliikenteen kustannukset nousivat vuodessa 14,2 prosenttia

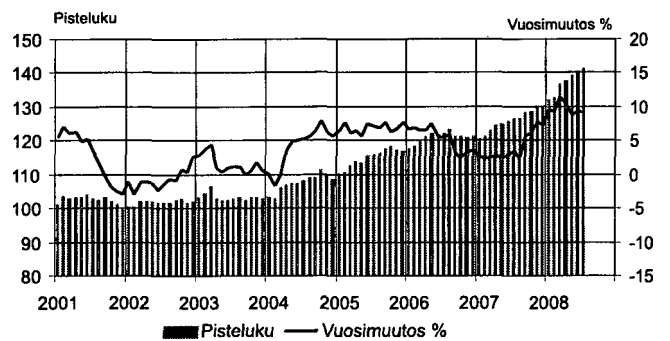
Ammattimaisen kuorma-autoliikenteen kustannukset nousivat 14,2 prosenttia viime vuoden kesäkuusta kuluvan vuoden kesäkuuhun. Pakettiautojen ja kevyiden kuorma-autojen kustannukset kohosivat 10,1 prosenttia, keskiraskaiden ja raskaiden kuorma-autojen 12,3 prosenttia ja perävaunuyhdistelmien 15,5 prosenttia.

Kuorma-autoliikenteen kokonaiskustannusten kasvuun vaikutti etenkin polttoaineen kallistuminen. Lisäksi palkkojen korotuksilla, korjaus- ja huoltokustannusten kasvulla sekä kaluston kallistumisella oli mainittava vaikutus kustannusten nousuun.

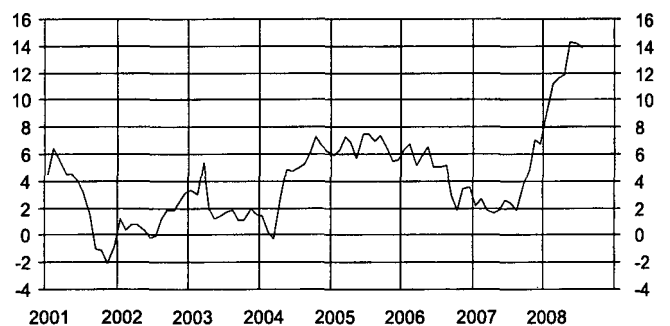
Maarakennuskustannusindeksi 2000=100

Maarakennusalan konekustannusindeksi 2000=100

Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 2000=100, vuosimuutos %

Lähde: Tilastokeskus, Maarakennuskustannusindeksi, Maa- ja metsäalan konekustannusindeksi ja Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi

Tiedustelut: Maku ja Konekust. Toni Udd ja Kuormuri Anne Piistari (09) 17 341

Maa- ja vesirakennusalan työllisiä toisella neljänneksellä edellisvuotista enemmän

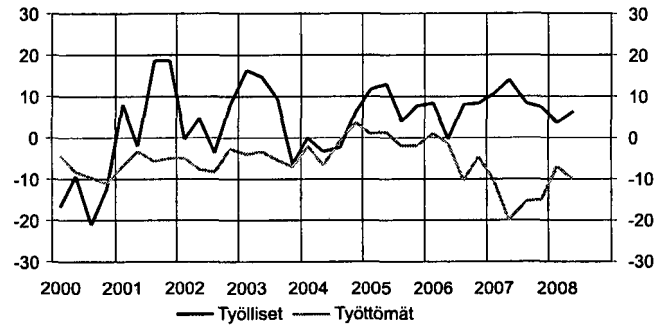
Kuluvan vuoden toisella neljänneksellä oli maa- ja vesirakennusalan työllisiä 44 700 henkeä, reilut 6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisten määrän kasvu on hieman hidastunut viime vuodesta, mutta nopeutui kuitenkin ensimmäisestä neljänneksestä. Maa- ja vesirakennusalan ammattirakentajien työtunteja kertyi toisella neljänneksellä 23 miljoonaa tuntia, mikä on 12 prosenttia edellisvuotista enemmän.

Maa- ja vesirakennusalan työttömien määrä oli toisella neljänneksellä keskimäärin 555 henkeä. Tämä on 10 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2007 toisella neljänneksellä, jolloin työttömänä oli reilut 600 henkeä.

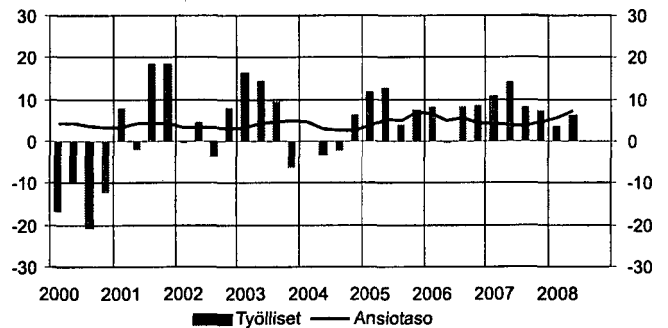
Maa- ja vesirakennusalan avoimia työpaikkoja oli huhti-kesäkuun aikana 600. Edellisvuoden vastaava määrä oli reilut 500.

Ansiotasotaso maa- ja vesirakennusalalla nousi toisella neljänneksellä 7,1 prosenttia edellisvuotisesta. Näin paljon ansiotasotaso on noussut viimeksi vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Uudet työehtosopimukset tulivat voimaan maaliskuussa.

Maa- ja vesirakennusalan työllisyys, vuosimuutos %

Maa- ja vesirakennusalan työlliset ja ansiotasotaso, vuosimuutos %

Maa- ja vesirakennusalan työllisyys ja ansiotasotaso

		Työlliset	Vuosi-	Tehdyt työ-	Vuosi-	Työttömät	Vuosi-	Avoimet	Vuosi-	Ansiotasotoindeksi		Vuosi-
		1 000 henkeä	muutos %	tunnit, milj. t	muutos %	henkeä	muutos %	työpaikat	muutos %	1995=100	2000=100	muutos %
2000	k.a.	27		52,2		1 088		20		120,4		3,9
2001	k.a.	30	11	57,3	10	1 029	-5	21	6	125,2		4,0
2002	k.a.	31	2	56,8	-1	972	-6	30	46	129,2		3,2
2003	k.a.	33	8	61,7	9	924	-5	34	11	134,7	113,7	4,2
2004	k.a.	33	0	62,5	1	911	-1	55	63		117,3	3,2
2005	k.a.	36	9	67,0	7	908	0	80	45		123,4	5,2
2006	k.a.	38	6	70,7	6	881	-3	90	13		129,7	5,1
2007	k.a.	42	10	77,7	10	753	15	127	42		135,1	4,2
2002	I	24,2	0	10,5	-3	1 333	-5	73	35	127,5		3,2
	II	29,6	5	14,4	0	859	-8	117	27	129,9		3,4
	III	34,3	-4	15,8	-9	670	-8	138	82	129,8		3,2
	IV	33,9	8	16,1	10	1 024	-3	35	30	129,7		3,1
2003	I	28,1	16	11,9	13	1 280	-4	112	53	131,8	110,7	3,4
	II	33,9	15	15,1	5	829	-3	148	26	135,3	113,9	4,2
	III	37,5	9	18,5	17	634	-5	105	-24	135,6	114,8	4,5
	IV	31,8	-6	16,2	1	953	-7	39	11	136,0	115,4	4,9
2004	I	28,1	0	11,2	-6	1 253	-2	276	146		115,8	4,6
	II	32,8	-3	16,3	8	773	-7	150	1		117,1	2,8
	III	36,7	-2	18,2	-2	630	-1	140	33		117,7	2,5
	IV	33,8	6	16,8	4	987	4	94	141		118,6	2,8
2005	I	31,4	12	12,9	15	1 264	1	440	59		120,1	3,7
	II	37,0	13	18,3	12	784	1	263	75		123,1	5,1
	III	38,2	4	19,1	5	618	-2	173	24		123,5	4,9
	IV	36,4	8	16,7	-1	966	-2	80	-15		127,0	7,1
2006	I	34,0	8	15,2	18	1 278	1	353	-20		128,1	6,7
	II	36,9	0	18,2	-1	773	-1	347	32		129,2	5,0
	III	41,3	8	19,4	2	555	-10	276	60		130,4	5,6
	IV	39,4	8	17,9	7	920	-5	100	25		132,3	4,2
2007	I	37,7	11	15,8	4	1 145	-10	401	14		133,5	4,2
	II	42,1	14	20,5	13	617	-20	519	50		134,4	4,0
	III	44,7	8	21,2	9	470	-15	371	34		134,9	3,5
	IV	42,3	7	20,2	13	781	-15	235	135		138,5	4,7
2008	I	39,0	4	16,6	5	1 064	-7	416	4		140,7	5,5
	II	44,7	6	22,9	12	555	-10	600	16		144,0	7,1
	III											
	IV											

k.a. = keskiarvo

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus, Ansiotasotoindeksi ja Työministeriö

Tiedustelut: TK Kalle Sinivuori (09) 17 341 ja Työministeriö, Työnvälitystilasto 010 60 4001

Soran ja hiekan otto lisääntyi toisella neljänneksellä

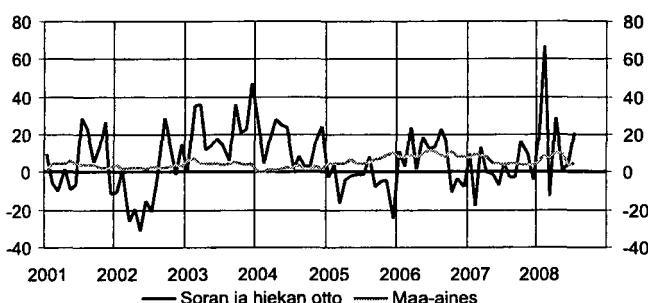
Tämän vuoden toisella neljänneksellä soran ja hiekan otto lisääntyi 10 prosenttia edellisvuodesta. Kasvua vuoteen 2007 verrattuna on ollut alkuvuoden kaikkina kuukausina paitsi maaliskuussa. Tammi-kesäkuussa kasvua viime vuotiseen oli 16,4 prosenttia. Tiedot perustuvat Teollisuustuotannon volyyymi-indeksin työpäivä-korjattuihin lukuihin.

Maa-aineksen kuljetus lisääntyi toisella neljänneksellä reilut 2 prosenttia viime vuodesta. Ensimmäisellä

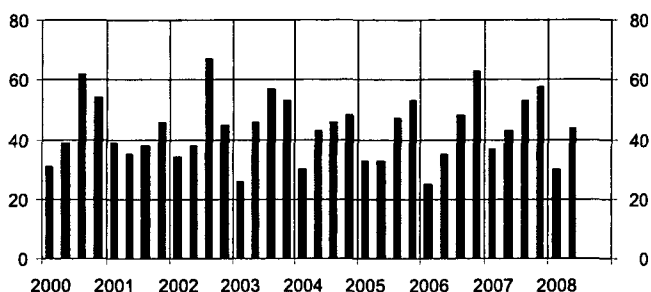
neljänneksellä kuljetukset supistuivat 19 prosenttia, joten koko ensimmäisen vuosipuoliskon kuljetusten määrä jäi miinukselle 7,5 prosenttia.

Rakennuskustannusindeksin mukaan maa-aineksen hinta on kallistunut koko alkuvuoden ajan. Toisella neljänneksellä hinta nousi 7,9 prosenttia vuoden takaisesta. Nopeinta hinnannousu oli alkuvuodesta. Kesäkuussa nousu putosi toukokuun 9,5 prosentista 4,1 prosenttiin.

Soran ja hiekan otto sekä maa-aineksen hinta, vuosimuutos, %

Maa-aineksen kuljetus tavaramäärä, milj. tonnia

Maa-ainekset

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi				Rakennuskustannusindeksi		Maa-aineksen kuljetus					
Vuosi	kk	Sorran ja hiekan otto		Maa-aines		Tavaramäärä, milj. tonnia					
		Työpäivä-korjatut luvut	Trendi	Alkuperäiset luvut	Vuosi-muutos %	Vuosi/nelj.	I	II	III	IV	I-IV
		2000=100		2005=100							
2005		131,1		100,0		1995	35	54	59	52	200
2006		140,3	-4,5	108,7	8,7	1996	23	25	55	61	164
2007		143,2	7,1	115,6	6,3	1997	23	34	55	54	166
2007	1	141,5	9,6	112,7	7,6	1998	33	45	55	45	177
	2	74,2	-18,4	115,1	9,4	1999	26	46	61	54	187
	3	73,9	13,7	115,9	8,7	2000	31	39	62	54	186
	4	120,5	0,6	115,3	8,5	2001	39	35	38	46	158
	5	146,6	-1,1	115,2	4,8	2002	34	38	67	45	184
	6	147,7	-7,4	115,1	4,7	2003	26	46	57	53	182
	7	139,0	4,7	114,7	3,8	2004	30	43	46	48	167
	8	181,0	-2,5	115,2	4,8	2005	33	33	47	53	166
	9	166,6	-2,7	115,5	5,0	2006	25	35	48	63	171
	10	199,4	16,0	117,0	3,9	2007	37	43	53	58	191
	11	242,8	9,5	117,7	4,2	2008	30	44			
	12	85,0	-4,0	117,7	4,1						
2008	1	168,9	19,4	118,9	5,5						
	2	124,0	67,1	125,9	9,4						
	3	64,6	-12,6	124,4	7,3						
	4	155,0	28,7	127,0	10,1						
	5	148,0	0,9	126,2	9,5						
	6	153,4	3,9	119,8	4,1						
	7	167,7	20,6	119,6	4,3						

Lähde: Tilastokeskus, Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi ja Rakennuskustannusindeksi, Tieliikenteen tavarankuljetustilasto
Tiedustelut: Kari Rautio, Sinikka Kanerva ja Sami Kanninen (09) 17 341

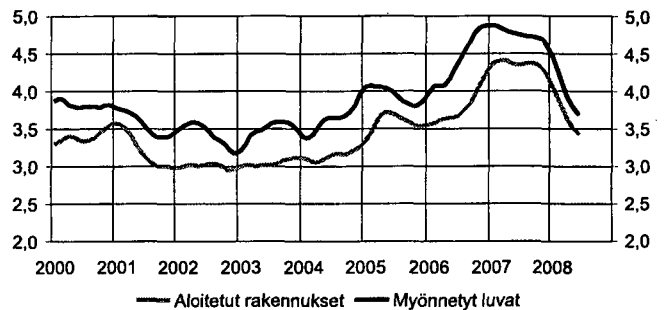
Uudisrakentamisen kasvu tasaantui alkuvuonna

Uudisrakentamisen pitkään jatkunut kasvu osoittaa selviä taittumisen merkkejä. Asuinrakentaminen alkoi hilyä jo vuonna 2007, mutta toistaiseksi toimitilarakentaminen on jatkunut erittäin vilkkaana, minkä vuoksi myös uudisrakentaminen kokonaisuutena on edelleen jatkanut kasvua alkuvuodesta 2008. Nyt uudisrakentamisen volyymin kasvu on kuitenkin selvästi tasaantumassa eikä alkuvuonna myönnettyjen rakennuslupien ja aloitustenkaan perusteella nopeata paluuta kasvu-uralle ole odotettavissa. Alkuvuonna rakennushankkeita valmistui kuutioilla mitattuna vielä selvästi viimevuotista enemmän.

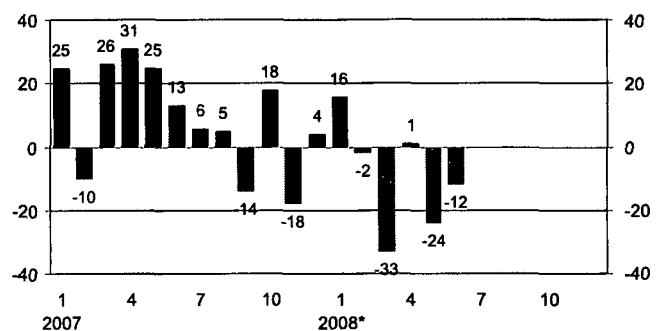
Asuinrakentamisen vuosia jatkunut kasvu tasaantui vuonna 2006 ja kääntyi laskuksi vuonna 2007. Tammi-kesäkuussa 2008 aloitettiin 14 100 uuden asunnon rakennustyöt, mikä on 13 prosenttia vähemmän kuin vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin. Vuoden 2008 alkupuoliskolla myönnettiin rakennusluvut 15 100 uudelle asunnolle, mikä on 15 prosenttia vähemmän kuin vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin.

Toimitilarakentaminen jatkuu edelleen vilkkaana, vaikkakin uusille hankkeille myönnettyjen rakennuslupien ja aloitusten määrät ovat kuutioilla mitattuna kääntyneet laskuun tänä vuonna. Viime vuonna muita kuin asuinrakennuksia aloitettiin ennätysmäärä, mikä on pitänyt toimitilarakentamisen volyymin kasvussa alkuvuonna, vaikkakin uusien hankkeiden aloitukset vähenivät tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 18 prosenttia ja toisella neljänneksellä 23 prosenttia.

Myönnetty rakennusluvut ja aloitetut rakennukset, milj. m³, trendit

Myönnetty rakennusluvut, vuosimuutokset %

Muita kuin asuinrakennuksia rakennettiin uudisrakentamisen volyyymi-indeksin mukaan vuoden 2008 toisella neljänneksellä noin 15 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kasvu on kuitenkin selvästi hidastumassa, sillä viime vuoden lopulla ja tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vuosikasvu oli vielä noin 30 prosentin luokkaa.

Talonrakentaminen

Rakennuksen käyttötarkoitus	Myönnetty rakennusluvut			Aloitettut rakennukset		
	2008*	2007	07/08 % 1)	2008*	2007	07/08 %
	milj. m ³			milj. m ³		
Kaikki rakennukset	26,39	33,53	-12	21,56	26,65	-19
Asuinrakennukset	6,69	9,02	-16	6,29	7,23	-13
Vapaa-ajan asuinrakennukset	0,70	0,86	-6	0,62	0,64	-3
Liike- ja toimistorakennukset	4,83	7,05	-22	4,54	6,21	-27
Liikenteen rakennukset	1,00	0,98	4	0,98	0,70	40
Julkiset palvelurakennukset	1,65	1,50	23	1,35	1,17	15
Teollisuus- ja varastorakennukset	8,39	9,02	2	5,37	7,57	-29
Maatalousrakennukset	2,46	3,91	-31	2,04	2,48	-18
Muut rakennukset	1,66	2,17	-14	1,35	1,35	0

1) Muutosprosentit on laskettu edellisen vuoden ennakkotietoihin vertaamalla.

Lähde: Tilastokeskus, Rakennus- ja asuntotuotanto

Tiedustelut: Paula Salminen (09) 17 341

Aloittaneiden maa- ja vesirakennus-yritysten määrä väheni alkuvuodesta

Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä aloitti toimintansa 264 uutta maa- ja vesirakennusalan yritystä. Määrä on 6 prosenttia vuoden 2007 vastaavan ajankohdan määrää pienempi. Aloittaneiden yritysten määrä supistui ensimmäisen kerran yli kahteen vuoteen. Aloitusten kasvu pysähtyi viime vuoden kolmannella neljänneksellä, jolloin se putosi toisen neljänneksen 19 prosentista 3 prosenttiin. Viimeisellä neljänneksellä kasvua oli enää prosentin verran.

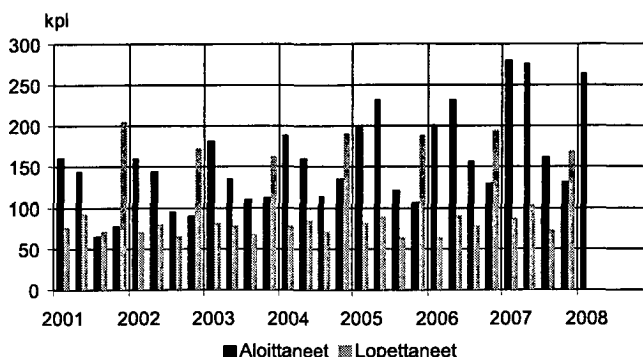
Lopettaneiden maa- ja vesirakennusalan yritysten määrä supistui vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä 12 prosenttia edellisvuodesta. Koko vuonna 2007 toimintansa lopetti 432 maa- ja vesirakennusalan yritystä, mikä on prosentin enemmän kuin vuonna 2006.

Tämän vuoden toisella neljänneksellä pantiin vireille 20 maa- ja vesirakennusalan konkurssia. Määrä on suurempi kuin vuotta aiemmin, jolloin se oli 14. Koko kuluvan vuoden alkupuoliskolla konkurssreja pantiin vireille 35.

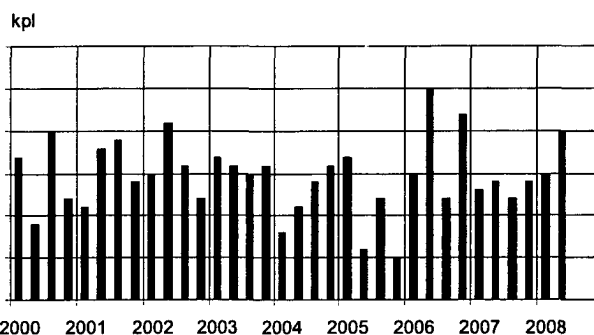
Maa- ja vesirakennusalan aloittaneet ja lopettaneet yritykset sekä vireille pannut konkurssit

	Aloittaneet kpl ¹⁾	Vuosi- muutos %	Lopettaneet kpl ¹⁾	Vuosi- muutos %	Kon- kurssit kpl	Vuosi- muutos %
2000	515	4	400	-9	58	-11
2001	449		447		62	7
2002	492	10	393	-12	64	3
2003	541	10	393	0	64	0
2004	598	11	426	8	49	-23
2005	662	11	425	0	40	-18
2006	724	9	428	-1	74	85
2007	851	18	432	1	53	-28
2005	I 199	8	82	8	17	113
	II 233	47	88	4	6	-45
	III 122	9	66	-6	12	-14
	VI 108	-21	185	-3	5	-69
2006	I 202	2	66	-20	15	-12
	II 233	0	92	3	25	317
	III 158	30	78	20	12	0
	IV 131	21	196	4	22	340
2007	I 281	38	87	34	13	-13
	II 277	19	103	13	14	-44
	III 162	3	73	-6	12	0
	IV 132	1	169	-12	14	-36
2008	I 264	-6			15	15
	II				20	43

Maa- ja vesirakennusalan aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Maa- ja vesirakennusalan vireille pannut konkurssit

Aloittamis- ja lopettamistieto on hallinnollinen. Yritys merkitään aloittaneeksi, kun yrityksestä tulee työnantaja tai kun se tulee arvonlisäverovelvolliseksi. Vastaavasti yritys katsotaan lopettaneeksi, kun se lakkaa toimimasta sekä työnantajana että arvonlisäverovelvollisena yksikkönä.

Lopettamistiedot täydentyvät neljännesvuosittain noin vuoden ja kolmen kuukauden ajan tilastointiajankohdan päättymisestä.

1) Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilaston perusta muuttui toukokuussa 2007. Aiemmin tiedot johdettiin yritysrekisteriin merkittyjen aloitus- ja lopetustietojen pohjalta. Uudessa menetelmässä tiedot tuotetaan Verohallinnon rekisteritietojen pohjalta. Tämän lisäksi tilaston kohdejoukko on laajentunut. Tarkemmat tiedot muutoksesta tilaston kotisivulla tilastokeskus.fi/til/aly. Uudet sarjat alkavat vuodesta 2001.

Lähde: Tilastokeskus, Yritystietopalvelu ja Oikeus

Tiedustelut: YTR Marketta Kaskirinne-Salo ja konkurssit Pekka Hänninen (09) 17 341

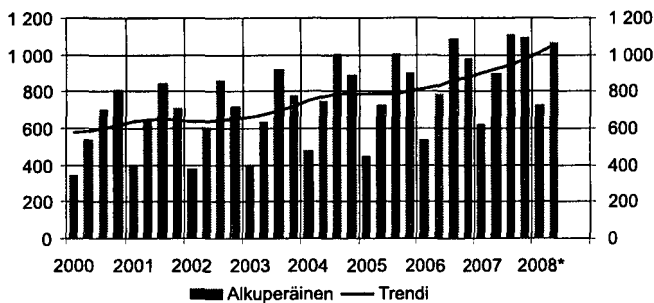
Investoinnit maa- ja vesirakentamiseen kasvoivat edelleen toisella neljänneksellä

Investoinnit maa- ja vesirakentamiseen lisääntyivät kuluvan vuoden huhti-kesäkuussa 17,7 prosenttia vuotta aiemmasta. Kasvuvauhti on kiihtynyt edellisvuodesta, sillä silloin kasvua oli 15 prosenttia. Koko tämän vuoden alkupuoliskolla kasvua edellisvuodesta kertyi 17,4 prosenttia. Maa- ja vesirakentaminen jatkaa kasvuaan me-

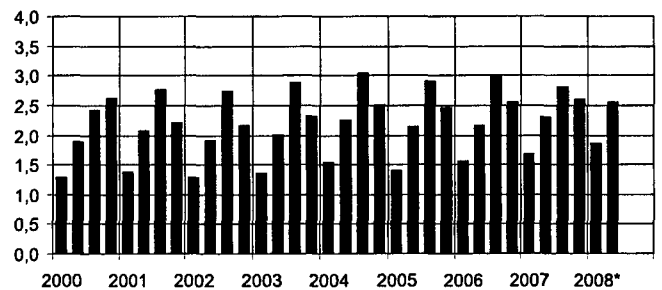
neillä olevien suurhankkeiden ja budjettiehdotuksessa olevien uusien hankkeiden ansiosta

Maarakennusinvestointien osuus BKT:stä oli toisella neljänneksellä 2,6 prosenttia eli osuus oli hieman suurempi kuin viime vuoden vastaavana aikana. Kaikista rakentamisen investoinneista maa- ja vesirakentamiseen kohdistuneiden investointien osuus oli huhti-kesäkuussa 17,1 prosenttia. Myös tämä osuus oli vähän viime vuotista suurempi.

Maa- ja vesirakennusinvestoinnit, milj. euroa

Maa- ja vesirakennusinvestointien osuus BKT:stä, %

Maa- ja vesirakennusinvestoinnit käyvin hinnoin, milj. euroa

Vuosi	Nelj.	Alkuperäinen sarja	Trendi	Vuosimuutos %	Maa- ja vesirakennusinvestointien osuus BKT:stä, %	Osuus koko rakentamisen investoinneista, %
2003	I	407	663	6,3	1,4	12,8
	II	636	677	4,4	2,0	17,7
	III	922	697	6,7	2,9	20,3
	IV	782	721	8,3	2,3	17,8
2004	I	483	747	18,7	1,6	14,4
	II	749	770	17,8	2,3	18,9
	III	1 008	784	9,3	3,0	20,6
	IV	892	789	14,1	2,5	19,2
2005	I	448	787	-7,2	1,4	12,8
	II	727	785	-2,9	2,2	16,9
	III	1 003	788	-0,5	2,9	18,8
	IV	902	799	1,1	2,5	16,8
2006	I	537	815	19,9	1,6	12,9
	II	785	836	8,0	2,2	16,6
	III	1 086	859	8,3	3,0	19,2
	IV	986	880	9,3	2,6	17,4
2007*	I	624	899	16,2	1,7	13,4
	II	903	920	15,0	2,3	16,4
	III	1 108	945	2,0	2,8	17,0
	IV	1 093	977	10,9	2,6	16,4
2008*	I	730	1 013	17,0	1,9	13,4
	II	1 063	1 050	17,7	2,6	17,1

Tiedot ovat kansantalouden tilinpidosta, joka perustuu Euroopan tilinpitöjärjestelmään. Perusvuosi on 2000.

Kansantalouden neljännesvuositilinpidossa vuonna 2006 aloitettu volyyymisarjojen sekä arvonlisäyksen laskentamenetelmän uudistusprojekti on nyt valmis. Nyt julkaistavat neljännesvuositilinpidon uudet aikasarjat 1990N1-2007N3 on laskettu kokonaan uudelleen mm. kuukausittaisia liikevaihtotietoja hyödyntäen ja ne eivät ole vertailukelpoisia vanhojen aikasarjojen kanssa. Vuositasot ja vuosimuutokset ovat pysyneet ennallaan, koska neljännesvuositilinpidon sarjat täsmäytetään aina vuositilinpitoon.

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito

Tiedustelut: Tarja Husso (09) 17 341

Liikenneinfrastruktuuri-investoinnit kasvoivat prosentilla

Investointeja liikenneinfrastruktuuriin tehtiin vuonna 2007 kaikkiaan 2,1 miljardin euron edestä. Kasvu edellisvuodesta oli prosentin verran. Liikenneinfrastruktuuri-investointien osuus BKT:stä pysyi entisellä tasolla 1,2 prosentissa.

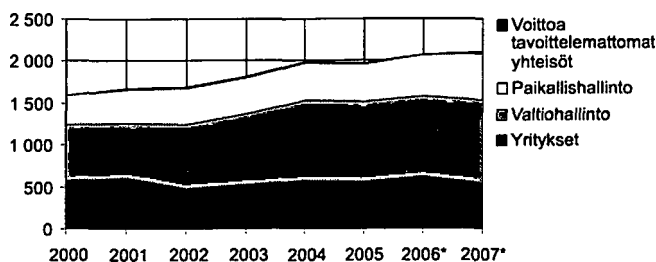
Yritysten liikenneinfrastruktuuri-investointien arvo oli viime vuonna 545 miljoonaa euroa, joka on lähes 13 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2006. Investoinneista melkein 70 prosenttia oli televerkkoinvestointeja. Niiden määrä kasvoi edellisvuodesta reilut 4 prosenttia.

Valtionhallinnon liikenneinfrastruktuuri-investoinnit: tiet, rautatiet ja vesiväylät olivat 980 miljoonaa euroa. Kasvu vuoteen 2006 verrattuna kertyi 2,2 prosenttia. Tieinvestoinnit kasvoivat lähes 7 prosenttia, mutta rautatie- ja vesiväyläinvestoinnit supistuivat.

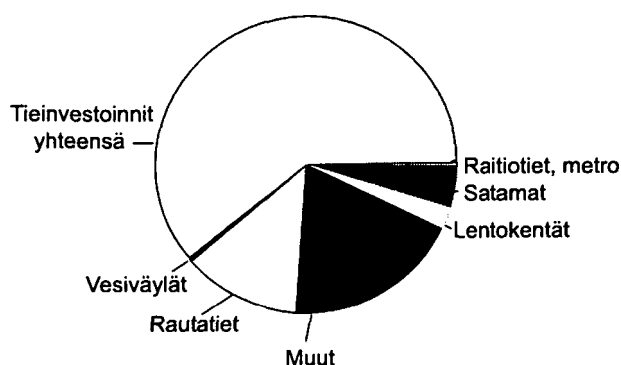
Paikallishallinnon liikenneinfrastruktuuri-investoinnit eli tieinvestoinnit olivat 562 miljoonaa euroa. Kasvu edellisvuodesta kertyi 17 prosenttia.

Vuoden 2006 ja 2007 luvut ovat vielä ennakkollisia.

Liikenneinfrastruktuuri-investoinnit käyvin hinnoin, milj euroa

Liikenneinfrastruktuuri-investoinnit 2007

Liikenneinfrastruktuuri-investoinnit käyvin hinnoin, milj. euroa

Sektori:	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*
Yritykset	611	476	533	567	557	624	545
Raitiotiet, metro jne	9	12	14	10	8	6	7
Vesiväylät	1	1	1	1	1	1	1
Satamat	30	34	65	97	126	195	100
Lentokentät	31	12	7	12	18	33	42
Muut	540	417	446	447	404	389	395
Siitä: Televerkko	502	391	438	425	363	360	376
Valtiohallinto	644	770	834	968	958	959	980
Tiet	406	496	493	569	606	664	709
Rautatiet	225	257	328	395	349	284	263
Vesiväylät	13	17	13	4	3	11	8
Paikallishallinto	408	431	433	440	443	480	562
Tiet	408	431	433	440	443	480	562
Voittoja tavoittelemattomat yhteisöt	7	7	10	13	13	15	14
Tiet	7	7	10	13	13	15	14
Yhteensä	1 670	1 684	1 810	1 988	1 971	2 078	2 101
Liikenneinfrastruktuuri-investointien osuus BKT:stä, %	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,2
Osuus BKT:sta pl. Televerkko %	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0

Infrastruktuuri-investointien arvot on laskettu kansantalouden tilinpidon kiinteän pääoman bruttomuodostuksen mukaisesti laskemalla yhteen liikenteen toimialojen maa- ja vesirakennustoiminnan kiinteiden varojen hankinnat ja vähentämällä niistä kiinteiden varojen vastikkeelliset luovutukset. Investointien osuudet on laskettu markkinahintaisesta bruttokansantuotteesta.

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito

Tiedustelut: Lotta Sjöblom (09) 17 341

Energia-, vesi- ja liikenneverkkoinvestoinnit ennallaan vuonna 2007

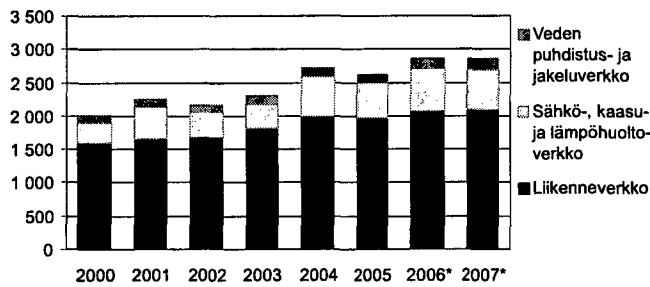
Energia-, vesi- ja liikenneverkkoinvestointeja tehtiin 2,8 miljardin edestä vuonna 2007. Summa on lähes sama kuin vuonna 2006. Suurin osa, 2,1 miljardia, kohdistui liikenneverkkoinvestointeihin, joiden määrä kasvoi prosentilla edellisvuodesta. Veden puhdistus- ja jakeluverkkoinvestoinnit lisääntyivät edellisvuodesta reilut 8 prosenttia kun taas sähkö-, kaasu- ja lämpö-

huoltoverkkoinvestoinnit supistuivat lähes 6 prosenttia. Tiedot on laskettu käypähintaisista arvoista, jotka sisältävät hintojen muutosten vaikutukset.

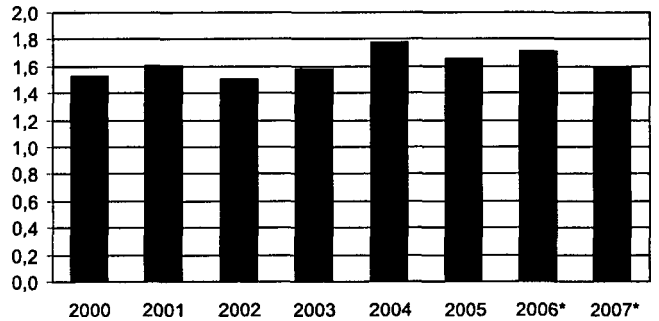
Kiinteähintaiset investoinnit kuvaavat investointien volyymin kehitystä. Näin tarkasteltuina energia-, vesi- ja liikenneverkkoinvestoinnit supistuivat reilut 6 prosenttia vuodesta 2006.

Energia-, vesi- ja liikenneverkkoinvestointien käypähintaisen arvon osuus BKT:stä vuonna 2007 oli 1,6 prosenttia. Osuus vaihtelee 1,5 ja 1,8 välillä.

Energia-, vesi- ja liikenneverkkoinvestoinnit käyvin hinnoin, milj. euroa

Energia-, vesi- ja liikenneverkkoinvestointien osuus BKT:stä, %

Energia- vesi- ja liikenneverkkoinvestoinnit käyvin hinnoin, milj. euroa

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuoltoverkko	307	463	370	365	602	523	631	594
Veden puhdistus- ja jakeluverkko	121	118	114	136	132	127	155	168
Liikenneverkko	1 595	1 670	1 684	1 810	1 988	1 971	2 078	2 101
yhteensä	2 023	2 251	2 168	2 311	2 722	2 621	2 864	2 863
prosenttia BKT:stä	1,5	1,6	1,5	1,6	1,8	1,7	1,7	1,6

Energia- vesi- ja liikenneverkkoinvestoinnit vuoden 2000 hinnoin, milj. euroa

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuoltoverkko	307	448	353	339	539	446	506	446
Veden puhdistus- ja jakeluverkko	121	114	108	125	117	107	123	125
Liikenneverkko	1 595	1 613	1 603	1 677	1 779	1 678	1 663	1 574
yhteensä	2 023	2 175	2 065	2 141	2 435	2 232	2 292	2 144

Kiinteähintaiset energia-, vesi- ja liikenneverkkoinvestoinnit kuvaavat ko. investointien volyymin kehitystä. Käypähintaiset luvut sisältävät volyymin muutoksen lisäksi hinnan muutoksen.

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito

Tiedustelut: Raili Broas (09) 17 341

Valtion talousarviot
EHDOTUS VUODEN 2009 TALOUSARVIOKSI
31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA
78. Keskeneräiset väylähankkeet

	Valmis	Sopimusvaltuus	Arvioitu käyttö	Määräraha v. 2009	Rahoitustarve myöhemmin
		milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa
Tiehankkeet					
Mt 100 Hakamaentie, Helsinki	2009	100,0	80,8	19,2	–
Vt 20 Hintta–Korvenkylä, Oulu	2008	25,7	–	25,7	–
Vt 2 Vihti–Pori	2008	55,0	52,0	3,0	–
Vt 6 Lappeenranta–Imatra	2011	177,0	43,0	38,0	96,0
Mt 101 Kehä I, Turunväylä–Vallikallio	2012	164,7	1,5	–	163,2
Vt 4 Lusi–Vaajakoski	2010	75,0	20,8	30,2	24,0
Vt 4 Kemin kohta ja sillat	2009	74,0	34,0	31,0	9,0
E18 Vaalimaan rekkaparkkialue	2008	24,0	22,0	2,0	–
Ratahankkeet					
Ilmalan ratapiha	2010	100,0	50,1	25,0	24,9
Seinäjäki–Oulu palvelutason parantaminen, I vaihe	2009	110,0	61,0	49,0	–
Lahti–Luumäki palvelutason parantaminen	2011	185,0	70,3	57,0	57,7
Keski–Pasilan palvelutason parantaminen	2010	39,2	2,0	20,0	17,2
Talvivaaran kaivoshanke	2010	48,8	–	–	48,8
Vesiväylähankkeet					
Tornion meriväylä	2007	11,0	10,1	0,1	0,9
Raahen väylä	2009	30,0	7,8	22,2	–
Haminan meriväylä (sis. alv)	2010	9,8	–	–	9,8
Yhteinen liikenneväylähanke					
Vuosaaren sataman liikenneväylät	2008	296,5	295,5	1,0	–
Keskeneräiset väylähankkeet yhteensä		1525,70	750,90	323,35	451,45
Uudet väylähankkeet					
Tiehankkeet					
Vt 5 Lusi–Mikkeli	2011	42,0	–	12,0	30,0
Ratahankkeet					
Kehärata	2014	404,0	–	9,0	395,0
Vesiväylähankkeet					
Pietarsaaren meriväylä	2010	8,0	–	–	8,0
Uudet väylähankkeet yhteensä		454,0	–	21,0	433,0
Kaikki väylähankkeet yhteensä		1979,70	750,90	344,35	884,45

Lähde: Hallituksen ehdotus vuoden 2009 talousarvioksi

Postitus
2 lk kirje

Port Payé
Finlande
126676
Suomen
Posti Oyj

Rakentaminen 2008
Byggandet
Construction

Myynti:

Tilastokeskus,
markkinointipalvelut
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
Puh. (09) 1734 2011
Faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Käyntiosoite:

Työpajankatu 13
00580 Helsinki

ISSN 1456-8152 (print)
ISSN 1795-4541 (pdf)

Tuotenumero 3191 (print)
Tuotenumero 3192 (pdf)
AE